

ЧАРІВНИЙ СВІТ КАТЕРИНИ БІЛОКУР

Пісня про Україну.

Ведуча: Запахла осінь в'ялим тютюном

Та яблуками та тонким туманом

І свіжі айстри над піском рум'яним

Зоріють за одчиненим вікном

Ведучий: Чарівний дух Вкраїни

Він завжди поряд друзі,

Це співи солов'їні

І цвіт калини в лузі

Це очі, що шукають

І мозолисті руки,

Це діти, що зростають

І прагнуть до науки.

Ведуча: Ось так маленька Катя

Хотіла малювати

Ні тато, ані ненька

Того не визнавали.

Ведучий: В мистецтво, із роками

Влетіла, мов на крилах,

Бо вмілими руками

Красу для всіх творила.

Ведуча: Тендітні та величні

Серпанком оповиті

Співають гімн природі

Її колосся й квіти.

Ведучий: Сьогодні ми вам розкажемо про талановиту, незвичайну селянку-художницю Катерину Василівну Білокур, яка народилася 7 грудня (за новим стилем) 1900 року в селі Богданівка Пирятинського уїзду Полтавської губернії (нині Яготинського району Київської області) в сім'ї селянина.

Ведуча: Набувши шкільного віку вона вже трохи вміла читати від діда і батька, тому батьки й вирішили Катрю до школи не віддавати, бо для дівчини грамота не головне. Ось так і відрізали шлях до подальшої освіти для Катерини її рідні люди.

СЦЕНКА

Українська хата. На лаві за роботою сидить батько, мати пораяється біля печі, за прялкою сидить дівчина і читає книжку.

Мати: Е, Катре, хоч і дозволили тобі читати, а ти не дуже задивляйся у книжку, а частіше дивись на гребінь та на мичку, та щоб пряжа в тебе була тонка й рівна, та щоб засовнів не було.

Катя: (встає з лавки) Тату, я хочу спробувати малювати.

Батько: Катре, небери ти собі цього в голову, бо на те треба розумної голови і великої школи, а куда тобі, дурній, за теє великеє діло братись? Он я був у Смотриках у живописця, він ікони малює. Дак куда! То розумний чоловік, а ти дурна баба.

Катя: (сідає на лавку) Може й справді дурна? (плаче)

Мати: (побиваючись) Ото, наказав нас Господь такою дочкою! У людей дочки в таких літах заміж повиходили, їх матері зятів мають, а наша (не при хаті згадувати) чортів малює!

Батько: (до матері) А що, бабо, я тобі не казав: не заступайся за нею, коли її б'ю. Та нашу Катрю треба бити з ранку до вечора, то може, хоч тоді, хоч трохи на свій лад повернем.

Катя: (підходить на середину сцени, звертаючись до глядачів) Пряла, білила, мила, садила, полола, збирала і все діло робила, а в прогалинах між цим ділом училася малювати... Та ніщо на мене не вдіяло такого такого враження, як «Кобзар»... Як узяла я того «Кобзаря» в руки, як глянула на ті чарівні малюнки, як прочитала ті дорогі вірші і прозу (там же він і про художників пише), та так, як ото старі люди кажуть, наче мені хто дання дав. І я мов ізурочилась. От як засіло мені в голову те велике слово художник...

Катерина звертається до батька: Батечку, голубчику, оце вже більше одкладати не можу, а буду вчитись малювати!

Батько: (з презирством) Чи ти, Катре насміхаєшся, чи дороги питаєшся?

Катя: Ні, я справді буду вчитися малювати.

Батько: Де?! Адже у Миргород тебе не взяли? (Катя хитає головою) і в Київ не взяли. Який же чорт тебе пообіщався навчити?

Катя: Не взяли, бо в школі не вчилася. Та нічого, я сама буду вчитися малювати! (гордо)

Батько: (вдаривши руками об поли) Ой, Боже ж мій милостивий! От наказав мене Господь таким проклятим чадом! Подумай своєю дурною головою, який з тебе маляр? Ти вже молоденька. Та де це таке видано, та де це таке чувано, та щоб неосвідчена баба-селянка та й стала художником? Та такого і в білім світі ще не було!

Катя: Ну, якщо ще такого і в білім світі не було, то хай побуде і таке. А я таки буду художником.

Батько: Ну й малой ти, розпроклята! Ні лайки, ні доброго слова ти не слухаєш. А бить тебе... я вже втомився з тобою б'ючись.

Батько і мати сходять зі сцени.

Катя: (до глядачів) І з таким благословенієм, з таким напутствієм я стала вчитись малювать, йдучи по тернистій життєвій доріженьці, поки до того великого слова «художник» дійшла. (виходить)

Ведуча: Може і не дізнався світ про цю незвичайну жінку, якби не допомогли добрі люди, які побачили її талант і за хотіли відкрити його всім людям.

Ведучий: У 1939 році народна артистка, співачка Оксана Петрусенко, прочитавши листа одержимої художниці перейнялася її долею і вирішила їй допомогти.

Ведуча: Завдяки їй у 1940 році збулася мрія Катерини Білокур: у Полтавському обласному будинку народної творчості відкрилась перша виставка її робіт. Так почався творчий злет Катерини Білокур- художниці.

Ведучий: Потім були виставки в Києві, і, навіть у Парижі, де відомий художник Пабло Пікасо, побачивши її картини сказав: «Якби у нас була такого рівня майстерності художниця, ми змусили б про неї заговорити весь світ!».

Ведуча: Хіба знали сві ті, хто захоплено, загіпнотизовано стояв перед її Картинами, що жила і творила Катерина Білокур в холодній, нетопленій хаті, зносила докори рідних, насміхи близьких і односельців, які вважали її відлюдькуватою, потайною, не від світу цього.

Ведучий: Вона принесла своє життя на вівтар мистецтву, забувши про їжу, тепло і сон. Постійно думала тільки про роботу і, коли була тяжко хвора, просила друзів прислати їй не ліки, не паливо, щоб обігріти хату, а потрібні фарби, щоб втигнути завершити розпочаті роботи.

Ведуча: Бо тільки через них могла показати безмір своєї любові до України, її народу, мови, культури; безмір страждання і розпачу, коли боролась з жорстокою дійсністю за право бути художником. І могутнім засобом її спілкування з людьми і природою стала квітка. Її мала за живу істоту, вважала окрасою і очима Землі, найпоетичнішим створінням серед рослинного царства.

Ведучий: Сама Катерина Василівна ніколи не зривала квітів, бо вважала, щот зірвана квітка, то вже не квітка. Не приймала зірваних букетів.

Називала людей, що зривають квіти, жорстокими. Вона вирощувала багато квітів у себе в садочку і писала їх з натури.

Пісня про квіти.

Ведуча: Кожній квітці на весні

Сняться кольорові сни

Кульбабі сняться золоті

Тюльпанам – сни червоні

І дуже-дуже голубі –

Дзвіночку лісовому

Бузку – бузкові сняться сни

Волошці – волошкові

Ромашці – білі від роси,

Фіалці – фіалкові

Хай вранці прокидаються

Квітки і там і тут

І райдужними зграйками

Для всіх навкруг цвітуть.

Ведучий: Та як же не любити

Красу оцю барвисту

Тополю біля хати

Й калину в темнім листі

Під чарами природи

Забудеш біль і горе,

А також біль, незгоди

Як глянеш на ці твори.

На мультимедійній дошці під музику демонструються картини Катерини Білокур.

Джерело доступу <https://kalyta-schoollibrary.jimdofree.com/моїм-колегам-бібліотекарям/сценарії-заходів/>

Чарівний світ Катерини Білокур : сценарій [Електронний ресурс] //
Калитянська шкільна бібліотека. – Електрон. текст. дані. – Калита, 2020. –
Режим доступу: <https://kalyta-schoollibrary.jimdofree.com/моїм-колегам-бібліотекарям/сценарії-заходів/> вільний. – Заголовок з екрана. – Дата
звернення 17.04.2020. – Мова укр.